

Druh vnitřního řídicího aktu: Sdělení vedoucího oddělení HN a SSP č. 13/2020	
Název vnitřního řídicího aktu: Příspěvek na bydlení od 01.07.2020 a šetření v místě v rámci příspěvku na bydlení	
Zrušuje: -	
Účinnost: od 1. 7. 2020	Účinnost: neurčitou

Vydává: PhDr. Ing. Ondřej Muravecký vedoucí oddělení HN a SSP	Datum: 10.06.2020	Podpis:
---	----------------------	---------

Počet originál. výtisků: 2	Číslo výtisku: 1/2	Skartační režim: A
--------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Článek 1 Úvodní ustanovení

Vedoucí oddělení HN a SSP Generálního ředitelství Úřadu práce České republiky (dále jen „GŘ ÚP ČR“) vydává toto sdělení z důvodu metodického sjednocení postupu krajských poboček a krajské pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky ve správním řízení o dávku příspěvku na bydlení (dále jen „PnB“) podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SSP“).

Sdělení je zaměřeno na změny u PnB od 01.07.2020 a stanovení postupu u šetření v místě, které se u PnB nově využívá.

Článek 2 Právní úprava PnB účinná ode dne 01.07.2020

Dne 31.12.2019 byl ve Sbírce zákonů na straně 3 706 v částce 152 uveřejněn zákon č. 363/2019 Sb., kterým se mění zákon o SSP. Tento zákon nabyl účinnosti dne 01.01.2020 s výjimkou ustanovení čl. I bodu 2, 4 až 8 a 20, která nabývají účinnosti dne 01.07.2020.

Základní změnou u PnB od 01.07.2020 je skutečnost, že se již nebude sledovat, zda osoby jsou přihlášeny v předmětném bytě k trvalému pobytu. Nově se bude sledovat vzájemný rodinný vztah osob a užívání bytu. S tím je spojen nový způsob stanovení okruhu osob společně posuzovaných a nový institut šetření v místě.

Právní úprava PnB účinná ode dne 01.07.2020:

V § 24 zákona o SSP je vypuštěn text týkající se trvalého pobytu v předmětném bytě, týká se tak pouze změny bydliště v průběhu měsíce. Bydliště tu v tomto případě nepředstavuje středisko zájmů klienta, jak je v systému dávek státní sociální podpory používáno k prokázání bydliště v ČR, ale jako místo skutečného pobytu v bytě, na který je podána žádost o PnB.

Podle ustanovení § 24 odst. 1 zákona o SSP nárok na PnB má vlastník nebo nájemce bytu, jestliže

- a) náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu vlastníka, nebo nájemce bytu a společně posuzovaných osob a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a současně
- b) součin rozhodného příjmu a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.

Podle ustanovení § 24 odst. 2 věty první zákona o SSP se za vlastníka bytu považuje i vlastník nemovitosti, ve které je byt, který vlastník užívá. Za vlastníka bytu se považuje i manžel, který užívá byt na základě práva bydlení odvozeného od vlastnického práva druhého manžela, pokud nárok na PnB neuplatňuje manžel jako

vlastník bytu. Za nájemce bytu se považují oba manželé, mají-li k bytu společné nájemní právo. Za dobu trvání nájemního vztahu se pro účely nároku na PnB považuje i doba od zániku členství v bytovém družstvu do uplynutí lhůty k vyklizení bytu, doba od smrti nájemce služebního bytu nebo bytu zvláštního určení do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu a doba od trvalého opuštění služebního bytu nebo bytu zvláštního určení jeho nájemcem do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu.

Podle ustanovení § 24 odst. 4 zákona o SSP, změní-li oprávněná osoba bydliště v průběhu kalendářního měsíce, přihlíží se k této změně pro účely PnB až od následujícího kalendářního měsíce. To platí i v případě, že osoba společně posuzovaná dle **§ 4 písm. c) a d) zákona o životním a existenčním minimu (dále jen „ZŽEM“)** změní bydliště v průběhu kalendářního měsíce nebo se stane vlastníkem nebo nájemcem tohoto bytu.

Podle ustanovení § 7 odst. 5 zákona o SSP, jde-li o PnB, považují se za rodinu všechny osoby, s výjimkou osob uvedených v odstavci 4 (dítě v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež), vymezené podle zvláštního právního předpisu upravujícího životní a existenční minimum.

Kombinací § 24 odst. 4 zákona o SSP a § 7 odst. 6 zákona o SSP lze i nadále vyloučit z okruhu SPO osoby společně posuzované dle § 4 písm. a) a b) ZŽEM, a to po naplnění podmínky neužívání bytu po dobu delší než 3 měsíce, pokud se např. osoba odstěhuje.

Podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o SSP, náklady na bydlení se pro nárok a výši PnB stanoví jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje. Do nákladů na bydlení se započítávají náklady na bydlení

- a) uhrazené v rozhodném období oprávněnou osobou nebo společně posuzovanými osobami, pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na PnB, žily v rozhodném období,
- b) ve výši 80 % příslušných normativních nákladů na bydlení, pokud oprávněná osoba nebo společně posuzované osoby v rozhodném období, nebo po část tohoto rozhodného období, v bytě, na který je uplatňován nárok na PnB, nežily, s výjimkou situace, kdy stejný okruh společně posuzovaných osob žil v jiném bytě, a byl jim z tohoto důvodu poskytován PnB; v takovém případě se započtou náklady na bydlení ve skutečně vyšší uhrazené v původním bytě.

Podle ustanovení § 65 odst. 3 zákona o SSP zaměstnanci orgánu státní sociální podpory jsou oprávněni na základě souhlasu žadatele o PnB nebo příjemce PnB v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, které osoba a s ní společně posuzované osoby užívají, a to s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na PnB a jeho výši. Pokud žadatel o PnB nebo příjemce PnB nebo osoba společně posuzovaná nedá souhlas se vstupem do obydlí, nebo znemožní provedení šetření v místě k ověření skutečností rozhodných pro nárok na PnB nebo jeho výši, orgán státní sociální podpory PnB nepřizná nebo odejme; rozhodnutí o nepřiznání může být prvním úkonem ve správním řízení.

Článek 3 Společně posuzované osoby v rámci PnB

Od 01.07.2020 dochází vlivem novely zákona o SPP k odlišnému stanovení okruhu společně posuzovaných osob (dále jen „okruh SPO“) u PnB oproti předchozímu znění zákona o SPP.

Společně posuzovanými osobami v rámci PnB se rozumí společně posuzované osoby uvedené v ustanovení § 4 ZŽEM.

Dle § 4 odst. 1 ZŽEM se společně pro účely tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak, posuzují

- a) rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- b) manželé nebo partneři podle zvláštního právního předpisu; za partnera se pro účely tohoto zákona považuje také partner, se kterým občan členského státu Evropské unie uzavřel registrované partnerství na základě právních předpisů jiného členského státu Evropské unie, pokud tyto právní předpisy upravují vzájemnou vyživovací povinnost mezi partnery,
- c) rodiče a
 1. nezletilé děti, které nejsou nezaopatřené,
 2. zletilé děti,

pokud tyto děti společně s rodiči užívají byt a nejsou společně posuzovány s jinými osobami podle písmene b) nebo d),
- d) jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které prokáží, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Za rodiče se podle ustanovení § 7 odst. 2 písm. b) věta za středníkem zákona o SSP považují i osoby, jimž byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, manžel, partner rodiče nebo uvedené osoby, vdovec nebo vdova po rodiči nebo uvedené osobě a **druh (družka) rodiče** nebo uvedené osoby.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud byt užívají druh a družka bez nezaopatřených dětí, pak se jedná o vztah dle § 4 písm. d) ZŽEM (vztah dvou jiných osob). Pokud je však žadatel o PnB rodičem nezaopatřeného dítěte, pak se jedná o rodiče dle § 4 písm. a) nebo c) ZŽEM ve spojení s § 7 odst. 2 písm. b) zákona o SSP.

Podle ustanovení § 7 odst. 3 písm. a) zákona o SSP podmínka, že osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, se považuje vždy za splněnou, není-li dále stanoveno jinak, jde-li o nezletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče [odstavec 2 písm. b)]; pokud rodiče dítěte uvedení v odstavci 2 písm. b) části věty před středníkem jsou rozvedeni, posuzuje se jako osoba společně posuzovaná s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič, s nímž dítě společně žije, a bylo-li uvedeným rodičům svěřeno dítě do společné nebo střídavé péče obou rodičů podle zvláštního právního předpisu, posuzuje se s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič určený na

základě dohody těchto rodičů s tím, že tuto dohodu mohou rodiče změnit vždy jen k prvnímu dni kalendářního čtvrtletí.

Za rozhodnutí příslušného orgánu o svěřením dítěte do péče nahrazující péči rodičů se pro účely ustanovení § 7 odst. 10 zákona o SSP považuje rozhodnutí soudu o:

- a) svěřením dítěte do péče jiné osoby,
- b) osvojením dítěte,
- c) předáním dítěte do péče budoucího osvojitele,
- d) předáním dítěte osvojiteli do péče před osvojením,
- e) jmenováním fyzické osoby poručníkem dítěte,
- f) svěřením dítěte do pěstounské péče a do pěstounské péče na přechodnou dobu,
- g) svěřením dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči,
- h) nařízením předběžného opatření o péči o dítě.

Dle ustanovení § 7 odst. 4 zákona o SSP je-li nezaopatřené dítě v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, považuje se za rodinu samo toto dítě. Za plné přímé zaopatření se považuje zaopatření v ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, poskytuje-li tento ústav (zařízení) dětem stravování, ubytování a ošacení.

Ustanovení § 4 odst. 6 ZŽEM stanoví, že pokud společně užívají byt osoby, které lze společně posuzovat v rámci dvou nebo více okruhů společně posuzovaných osob, má přednost společné posuzování rodičů a nezaopatřených dětí. V ostatních případech se okruh společně posuzovaných osob stanoví podle jejich souhlasného prohlášení. Osamělý rodič společně užívající byt se svými rodiči se posuzuje i s dítětem společně s rodiči (shodně s § 7 odst. 2 písm. d) zákona o SSP).

Podle ustanovení § 4 odst. 7 ZŽEM jsou společně posuzovanými osobami osoby, které se přechodně, z důvodu soustavné přípravy na budoucí povolání, zdravotních nebo pracovních, či z důvodu dlouhodobé dobrovolnické služby, zdržují mimo byt, který užívají k bydlení (obdobně s § 7 odst. 8 zákona o SSP).

Podle ustanovení § 7 odst. 9 zákona o SSP osoba, která je ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence nebo je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, se nepovažuje za osobu společně posuzovanou po uplynutí prvního kalendářního měsíce trvání ochranného opatření zabezpečovací detence nebo vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty počítají.

Do žádosti je vždy potřeba uvést všechny osoby, které **užívají byt**. Rodiče a nezletilé nezaopatřené děti, manželé nebo partneři podle zvláštního právního předpisu, se do **přílohy žádosti** uvádějí i tehdy, pokud byt společně neužívají. Tyto osoby (§ 4 odst. 1 písm. a) a b) ZŽEM), které prokazatelně v bytě nežijí nejméně po dobu tří kalendářních měsíců (nedochází k užívání bytu), **je možné i nadále vyloučit z okruhu SPO** podle ustanovení § 7 odst. 6 zákona o SSP. Dokazování, že osoba prokazatelně v bytě nežije, zůstává i nadále na žadateli o dávku, důkazní prostředky zůstaly nezměněny. Jako doposud bude vydáváno rozhodnutí o vyloučení.

Pokud v rámci užívání jednoho bytu lze vyhodnotit více okruhů SPO, a na tentýž byt bylo uplatněno více žádostí, pak může být dávka přiznána pouze jednou. Platí pravidlo, že na **jeden byt** lze vyplácet pouze **jednu dávku**, a to na okruh SPO nájemce nebo vlastníka bytu. **Nelze** vyplácet podíly dávky jednotlivým okruhům SPO v rámci jednoho bytu jako u doplatku na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi.

Důležité:

Okruh SPO se stanovuje okolo žadatele, a to na základě ustanovení § 4 ZŽEM ve spojení s § 7 zákona o SSP. V situacích, kdy v rámci užívání jednoho bytu, bylo uplatněno více žádostí o PnB, tvoří se okruh SPO okolo každého žadatele samostatně. Splní-li podmínky pro přiznání nároku na PnB více žadatelů (dle ust. § 24 odst. 3 zákona o SSP), náleží PnB pouze jednomu z nich, a to té osobě, která je určená na základě dohody oprávněných osob, tj. žadatelů. Nedohodnou-li se tyto osoby, určí krajská pobočka Úřadu práce ČR, která o PnB rozhoduje, které z těchto osob PnB přizná. Analogicky se využije ustanovení § 7 odst. 1 zákona o SSP, kdy každá osoba může být posuzována pouze v jednom okruhu SPO.

Důležité je si pamatovat, že postup stanovení okruhu SPO od 01.07.2020 je zcela odlišný od postupu stanovení okruhu SPO, kterou zaměstnanci orgánu státní sociální podpory vykonávali do 30.06.2020.

Článek 4

Vylučování společně posuzované osoby v rámci PnB

Podle ustanovení § 7 odst. 6 zákona o SSP **krajská pobočka Úřadu práce České republiky může** při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené v odstavci 3 písm. a) až c) spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežíjí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované, nebo **jde-li o PnB v případech, kdy některá ze společně posuzovaných osob nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně byt neužívá, rozhodnout, že se k ní při posouzení nároku na PnB a jeho výši nepřihlíží, i když je v bytě hlášena k trvalému pobytu.**

V tomto ustanovení zůstala ponechána slova „i když je v bytě hlášena k trvalému pobytu“, od 01.07.2020 **však na ně nelze brát zřetel.**

Příklad č. 1

Paní Alena, nar. 22.05.1988, je vlastníkem bytu, na který žádá o PnB. V době podání žádosti o PnB je v rozvodovém řízení. Do žádosti o PnB uvede, že s ní byt společně užívá její syn Pavel, nar. 25.06.2006. Paní Alena orgánu státní sociální podpory do protokolu o ústním jednání uvede, že její manžel Jan, nar. 05.01.1986, se kterým je v rozvodovém řízení, s nimi nebydlí déle než tři měsíce. Současně orgánu státní sociální podpory do protokolu o ústním jednání uvede, že její manžel pravidelně hradí výživné na nezletilého a nezaopatřeného syna. Paní Alena orgán státní sociální podpory požádá o vyloučení manžela Jana z okruhu SPO.

Do okruhu SPO dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM patří: Alena, Jan a její syn Pavel. Zaměstnanci orgánu státní sociální podpory mohou v souladu s ustanovením § 7 odst. 6 zákona o SSP otce Jana vyloučit z okruhu SPO, neboť k tomu jsou dány

předpoklady (pravidelné hrazení výživného, rozvodové řízení, a především náklady na bydlení jsou stanoveny pro dvě osoby a byla předložena nájemní smlouva manžela paní Jany na jiný byt). Pro faktické ověření, že otec Jan s Alenou a Pavlem nežije ve společné domácnosti, může orgán státní sociální podpory v souladu s ustanovením § 65 odst. 3 zákona o SSP učinit šetření v místě. O tom, že byl otec Jan vyloučen z okruhu SPO, **vydá orgán státní sociální podpory v souladu s ustanovením § 7 odst. 6 zákona o SSP rozhodnutí o vyloučení osoby z okruhu SPO.**

Příklad č. 2

Paní Helena, nar. 16.01.1961 (vdova), je nájemcem bytu adresou Novohradská 524, 261 01 Příbram, na který žádá o PnB. Do žádosti o PnB uvede, že s ní byt společně užívá její vnuk Karel, nar. 25.6.2001, který v Příbrami prezenčně studuje střední školu. Karlovi rodiče žijí v Kamýku nad Vltavou. U své babičky (Heleny) Karel přebývá přes týden a o víkendu jezdí zpět k rodičům, kde trvale žije.

Paní Helena a Karel jsou k sobě navzájem dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) ZŽEM jinými osobami. Vzhledem k tomu, že vnuk Karel má své vlastní rodiče, se kterými trvale žije, bude dle ustanovení § 4 odst. 7 ZŽEM posuzován **pouze se svými rodiči**. Z uvedeného důvodu zaměstnanci orgánu státní sociální podpory budou při hodnocení nároku na PnB přihlížet pouze k paní Heleně. O vyloučení vnuka Karla **nebude orgán státní sociální podpory rozhodovat dle ustanovení § 7 odst. 6 zákona o SSP**, jen musí do odůvodnění oznámení o přiznání PnB uvést, proč nebylo k vnukovi Karlovi přihlédnuto.

Článek 5

Náklady na bydlení

Podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o SSP náklady na bydlení se pro nárok a výši PnB stanoví jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje. Do nákladů na bydlení se započítávají náklady na bydlení

- a) uhrazené v rozhodném období oprávněnou osobou nebo společně posuzovanými osobami, pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na PnB, žily v rozhodném období,
- b) ve výši 80 % příslušných normativních nákladů na bydlení, pokud oprávněná osoba nebo společně posuzované osoby v rozhodném období, nebo po část tohoto rozhodného období, v bytě, na který je uplatňován nárok na PnB, nežily, s výjimkou situace, kdy stejný okruh společně posuzovaných osob žil v jiném bytě, a byl jim z tohoto důvodu poskytován PnB; v takovém případě se započtou náklady na bydlení ve skutečné výši uhrazené v původním bytě.

Do nákladů na bydlení se započítávají pouze náklady na bydlení uhrazené v rozhodném období oprávněnou osobou nebo osobami společně posuzovanými se žadatelem, pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na PnB, žily v rozhodném

období. **Pokud byt užívají i osoby, které nebyly zahrnuty do okruhu SPO, nelze náklady na bydlení hrazené těmito osobami zohlednit pro stanovení nároku a výše PnB.**

Příklad č. 3

Paní Božena, nar. 22.05.1945, je vlastníkem bytu (6 + 1) adresou, na který žádá o PnB. Do žádosti o PnB uvede, že s ní byt společně užívá její manžel Hugo, nar. 05.06.1942, jejich syn Pavel, nar. 28.7.1968 s manželkou Jarmilou, nar. 04.01.1967 a s jejich dvěma dětmi (vnoučaty). Náklady na celý byt hradí syn Pavel.

V rámci řízení o PnB vzniknou dva okruhy:

1) okruh SPO dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) ZŽEM (paní Božena a pan Hugo)
2) okruh SPO dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM (Pavel, Jarmila a jejich děti).
Vzhledem k tomu, že vlastníkem bytu je paní Božena, tvoří se okruh SPO okolo ní, tj. orgán státní sociální podpory bude v rámci PnB přihlížet pouze k paní Boženě a Hugovi (§ 4 odst. 1 písm. b) ZŽEM). K jejich synovi Pavlovi, jejich snaze Jarmile a vnoučatům **nebude** orgán státní sociální podpory přihlížet (syn Pavel je vůči paní Boženě osobou uvedenou v ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) bod 2. ZŽEM, a protože je posuzován společně se svojí manželkou dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) ZŽEM, nemůže být společně posuzován s paní Boženou).

Orgán státní sociální podpory v rámci hodnocení úhrady nákladů na bydlení přihlédně jen k těm uhrazeným nákladům, které byly uhrazeny buď paní Boženou, nebo panem Hugem. **Vzhledem k tomu, že paní Božena a pan Hugo nehradí náklady na daný byt, orgán státní sociální podpory nebude přihlížet k žádným uhrazeným nákladům na bydlení, které hradí jejich syn Pavel.**

Normativní náklady na bydlení budou stanoveny pro dvě osoby, a to dle ustanovení § 26 odst. 1 písm. b) zákona o SSP.

Příklad č. 4

Pan Pavel, nar. 28.07.1968, je nájemcem bytu (6 + 1) adresou Novohradská 525, 261 01 Příbram, na který žádá o PnB. Do žádosti o PnB uvede, že s ním byt společně užívá jeho manželka Jarmila, nar. 04.01.1967, jejich dvě děti a Pavlovi rodiče (paní Božena (matka Pavla), nar. 22.05.1945 a její manžel (otec Pavla) Hugo, nar. 05.06.1942). Náklady na celý byt hradí Pavel (hradí nájem) a Jarmila (hradí zálohy za elektrickou energii). Finančně se na hrazení nákladů na bydlení podílí i Pavlovi rodiče (Božena a Hugo, hradí zálohy za plyn).

V rámci řízení o PnB vzniknou dva okruhy:

1) okruh SPO dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM (Pavel, Jarmila a jejich děti).
Vzhledem k tomu, že nájemcem bytu je pan Pavel, tvoří se okruh SPO okolo něho, tj. orgán státní sociální podpory bude v rámci PnB přihlížet pouze k jeho manželce Jarmile a k jejich dvěma dětem (§ 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM). K rodičům Pavla, tj. k paní Boženě a k panu Hugovi, **nebude** orgán státní sociální podpory přihlížet (rodiče pana Pavla, paní Božena a pan Hugo nemohou být v okruhu SPO s panem Pavlem, jejich synem, neboť jsou vzájemně ve vztahu dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) bod 2. ZŽEM, a protože je pan Pavel posuzován společně se svojí manželkou dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) ZŽEM, nemůže být společně posuzován se svými rodiči).

2) okruh SPO dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) ZŽEM (paní Božena a pan Hugo)

Orgán státní sociální podpory v rámci hodnocení úhrady nákladů na bydlení přihledne jen k těm uhrazeným nákladům, které byly uhrazeny panem Pavlem a paní Jarmilou, tj. nájem a zálohy za elektrickou energii. **Na uhrazené náklady paní Boženy a pana Huga, tj. zálohy za plyn, orgán státní sociální podpory nebude přihlížet, neboť paní Božena a pan Hugo nejsou osobami společně posuzovanými.**

Normativní náklady na bydlení budou stanoveny pro čtyři a více osob, a to dle ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) zákona o SSP.

Důležité:

*Náklady na bydlení budou vždy stropovány normativními náklady na bydlení dle zákona o SSP. Tzn., že orgán státní sociální podpory nemusí přezkoumávat poměr uhrazených nákladů na bydlení za každou osobu užívající byt. Vždy se **maximálně** budou posuzovat normativní náklady na bydlení dle daného okruhu SPO.*

Článek 6 Šetření v místě

Novela zákona o SSP, účinná ode dne 01.07.2020 umožňuje, aby zaměstnanci orgánu státní sociální podpory na základě souhlasu žadatele o PnB nebo příjemce PnB v souvislosti s plněním úkolů podle ustanovení § 65 odst. 3 zákona o SSP mohli vstupovat do obydlí, které osoba a s ní společně posuzované osoby užívají, a to s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na PnB a jeho výši.

1. Právní úprava šetření v místě

Podle ustanovení § 65 odst. 3 zákona o SSP zaměstnanci orgánu státní sociální podpory jsou oprávněni na základě souhlasu žadatele o PnB nebo příjemce PnB v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, které osoba a s ní společně posuzované osoby užívají, **a to s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na PnB a jeho výši.** Pokud žadatel o PnB nebo příjemce PnB nebo osoba společně posuzovaná nedá souhlas se vstupem do obydlí, nebo znemožní provedení šetření v místě k ověření skutečností rozhodných pro nárok na PnB nebo jeho výši, orgán státní sociální podpory PnB nepřizná nebo odejme; rozhodnutí o odejmutí může být prvním úkonem ve správním řízení.

2. Kdo může provádět šetření v místě

Šetření v místě může provádět osoba k tomu oprávněná dle § 15 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Touto osobou bude pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory.

3. Časový horizont výkonu šetření v místě

Šetření v místě se vykonává v pracovní době, která je stanovena příslušným předpisem; obvykle se jedná o časový horizont od 06:00 do 18:00 hod, a to od pondělí do pátku. Výkon šetření v místě v době pracovního klidu, tj. o víkendech a svátcích, může být vykonáván, a to pouze na základě příkazu představeného (nařízená práce přesčas) a současně po předchozí písemné domluvě s účastníkem řízení.

4. Cíl šetření v místě

Cílem šetření v místě je zejména ověření rozhodných skutečností uvedených žadatelem a společně posuzovanými osobami při podání žádosti o PnB. **Zaměřuje se zejména na stanovení okruhu SPO, tj. určení počtu osob užívajících byt, určení společného soužití, užívání bytu, hrazení nákladů na bydlení a hrazení společných potřeb.** Změní-li se rozhodné skutečnosti v průběhu pobírání PnB, zejména změna okruhu SPO, lze provádět šetření v místě opakovaně, i v průběhu pobírání dávky. Za rozhodné skutečnosti považujeme skutečnosti vyplývající z § 4 ZŽEM a vybraných ustanovení § 7 zákona o SSP, tzn. rodinné vazby a faktické užívání bytu.

5. Povinnosti plynoucí z výkonu šetření v místě

Zaměstnanec orgánu státní sociální podpory při vstupu do obydlí má povinnost prokázat se služebním průkazem; služebním průkazem se rozumí „čipová karta zaměstnance“, mj., na které je uvedeno: jméno, příjmení, osobní číslo a organizace, která průkaz vydala, společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušnou krajskou pobočkou jako doložkou služebního průkazu. Vzor zvláštního oprávnění pro účely šetření v místě v rámci dávek státní sociální podpory je uveden v příloze č. 2. Na služebním průkazu musí být fotka zaměstnance, aby bylo možné zkontrolovat, zda oprávnění patří určitému zaměstnanci. Toto zvláštní oprávnění musí obsahovat označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávajícího orgánu.

Zaměstnanec orgánu státní sociální podpory vykonávající šetření v místě musí vždy vést v patrnosti, že výkon šetření v místě je zásahem do soukromí žadatele o PnB, příjemce PnB a společně posuzovaných osob, a proto by mělo být realizováno jen v odůvodněných případech v souvislosti s plněním povinností, které zákon o SSP zaměstnancům úřadu práce ukládá, např. v souvislosti se zjištěním okruhu SPO. Podle okolností lze, aby pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory vykonávající šetření v místě nahlížel do prostor bytu žadatele o PnB, příjemce PnB a společně posuzovaných osob, např. nahlížení do jednotlivých místností bytu včetně sociálního příslušenství (koupelna). Vždy musí pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory vykonávající šetření v místě postupovat v souladu se zásadami činnosti správních orgánů, tj. chovat se slušně a zdvořile, v souladu se zásadou proporcionality a postupovat tak, aby dotčené osoby co nejméně zatěžoval.

6. Vstup do obydlí a pořizování obrazových záznamů v rámci šetření v místě

Pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory v rámci šetření v místě **není oprávněn bez předchozího souhlasu** žadatele o PnB, příjemce PnB nebo osoby společně posuzované vstupovat do obydlí nebo pořizovat fotodokumentaci. Tyto úkony jsou povoleny jen po předchozím souhlasu; souhlas se vstupem do obydlí je součástí předtisku záznamu ze šetření v místě, souhlas s pořizováním fotodokumentace bude písemně zaznamenán v předtisku záznamu ze šetření v místě a potvrzen

vlastnoručním podpisem žadatele o PnB, příjemce PnB nebo osoby společně posuzované. Obrazové záznamy pro účely řízení o dávce státní sociální podpory – PnB lze pořídit pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky ohledání dle ustanovení § 54 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Pořizování zvukových a obrazových záznamů je, za splnění výše uvedené podmínky, možné jen na přístrojích v majetku služebního úřadu.

7. Ohlášené/neohlášené šetření v místě

Pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory v rámci šetření v místě je oprávněn učinit neohlášené šetření v místě s cílem **ověření rozhodných skutečností uvedených žadatelem a společně posuzovanými osobami při podání žádosti o PnB**. V případě, že pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory v rámci neohlášeného šetření v místě nezastihne žadatele o PnB, příjemce PnB nebo osoby společně posuzované, je pak povinen žadatele o PnB nebo příjemce PnB vyzvat k umožnění provedení šetření v místě, viz bod č. 9.

8. Záznam ze šetření v místě

Z provedeného šetření v místě se vždy sepisuje záznam, který je součástí spisové dokumentace a je jedním z podkladů pro rozhodnutí. Šetření v místě může být současně podnětem k zahájení řízení z moci úřední o novém posouzení nároku a výše dávky, když při něm orgán státní sociální podpory zjistí nové rozhodné skutečnosti. Přestože zákon neuvádí, že má být účastník řízení s obsahem záznamu přímo na místě seznámen, doporučuje se, aby pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory vykonávající šetření v místě seznámil oprávněné osoby (žadatele, příjemce, popř. společně posuzované osoby) s obsahem záznamu přímo na místě a nechal oprávněné osoby tento záznam podepsat. V případě, že má správní orgán v úmyslu učinit úkon, jehož provedení požaduje stvrdit podpisem účastníka řízení (§ 18 správního řádu), pak v případě, že má osoba zmocněnce nebo opatrovníka, či jinou osobu, která má být nápomocna osobě účastníka, pak musí být úkonu přítomna i tato osoba.

Z informačního systému bude možné vygenerovat předtisk pro šetření v místě. **Šetření v místě bude prováděno pouze při pochybnostech či na podnět** tzn., že se nevyžaduje u každé podané žádosti o PnB vykonat šetření v místě. Zaměstnanci orgánu státní sociální podpory by měli zvážit, zda je výkon šetření v místě nutný a potřebný. Vygenerováním předtisku záznamu ze šetření v místě bude přiděleno č. j., po provedení šetření v místě bude vyplněný předtisk záznamu ze šetření v místě přednostně naskenován a zaevidován do informačního systému. Do informačního systému bude nutné doplnit výsledek šetření v místě, který bude zohledněn ve vyhodnocení nároku na dávku. V případě, že **neohlášené/ohlášené šetření v místě** nebude z důvodu nezastižení klienta provedeno, bude informace o neprovedení šetření v místě zanesena do informačního systému. V případě neohlášeného šetření v místě není nezastižení klienta důvodem pro nepřiznání či odejmutí dávky.

9. Výzva k umožnění provedení šetření v místě

V případě, že **neohlášené** šetření v místě nebude z důvodu nezastižení klienta provedeno, **příslušný zaměstnanec** orgánu státní sociální podpory **je povinen** účastníka řízení **pisemně vyzvat** k umožnění provedení šetření v místě, a to v konkrétním časovém horizontu; za konkrétní časový horizont se považuje konkrétní den s **přesně uvedenou dobou předpokládaného výkonu šetření v místě**, která

nesmí přesahovat více než dvouhodinový časový interval. Šetření v místě **musí být realizováno v den, se kterým byl účastník řízení prokazatelně seznámen.** Písemná výzva s označením, kdy bude provedeno šetření v místě, bude doručována do vlastních rukou, tj. prostřednictvím obálky s modrým pruhem nebo datovou schránkou. Pokud účastník řízení nebude na písemnou výzvu reagovat a nebude zastižen, bude dávka z důvodu nemožnosti stanovení okruhu SPO nepřiznána/odejmuta (spojení ustanovení § 61 odst. 2 a ustanovení § 65 odst. 3 zákona o SSP).

10. Sankce plynoucí za neumožnění šetření v místě

Šetření v místě lze u SSP provádět bez předchozího upozornění klienta. V situaci, kdy osoba není v dohodnutém či oznámeném termínu zastižena, a proto nelze šetření v místě provést, **není možné bez dalšího vyvozovat sankce.** Nejdříve je **nutné vyzvat osobu** v souladu s ustanovení § 61 odst. 2 zákona o SSP k tomu, aby umožnila provedení šetření v místě **v dalším konkrétním termínu** s poučením o možných následcích nesplnění výzvy. Pokud není splněna povinnost uvedená ve výzvě, nastává sankce uvedená v ustanovení § 61 odst. 2 zákona o SSP (může být dávka odejmuta nebo nepřiznána) ve spojení s ustanovením § 65 odst. 3 zákona o SSP. V případě, že žadatel o dávku, příjemce dávky nebo společně posuzovaná **osoba jsou zastiženi, ale nedovolí provedení šetření v místě tím, že nedají souhlas se vstupem do obydlí** a orgán státní sociální podpory tak nemůže ověřit rozhodné skutečnosti pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, pak lze využít sankce uvedené přímo v ustanovení § 65 odst. 3 zákona o SSP, tj. orgán státní sociální podpory PnB nepřizná nebo odejme.

11. Záznam ze šetření v místě a jeho použití mezi-útvary

Existuje-li aktuální záznam ze šetření v místě u příspěvku na živobytí nebo doplatku na bydlení (vyhotovený max. 3 měsíce od data podání žádosti o PnB, nebo od data změny rozhodných skutečností – změna okruhu SPO), **lze jej využít pro účely PnB, a to za předpokladu, že okruh SPO je stejný jak u doplatku na bydlení, tak i u PnB.** Na uvedený záznam ze šetření v místě bude nahlíženo, jako na skutečnost rozhodnou pro vyhodnocení nároku na PnB známou z úřední činnosti (při takovém postupu je nutné dbát dodržení ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu). Orgán státní sociální podpory však musí mít vždy na paměti, že záznam ze šetření v místě využitý z agendy hmotné nouze, musí být zaevidován ve spisové dokumentaci u PnB u agendy státní sociální podpory. V případě, že údaje z provedeného šetření v místě pro doplatek na bydlení jsou shodné s informacemi uvedenými v žádosti o PnB, není nezbytné provedení dalšího šetření v místě pro účely PnB. Pokud se však informace rozcházejí, je třeba, aby Úřad práce ČR došetřil situaci tak, aby se vyloučily důvodné pochybnosti při rozhodování o PnB. Závěry tohoto šetření v místě se poskytnou rovněž oddělení hmotné nouze.

Článek 7

Závěrečné ustanovení

Toto Sdělení je závazné pro všechny zaměstnance nepojistných sociálních dávek.

Přehled příloh

Příloha č. 1 – Příklady

Příloha č. 2 – Vzor zvláštního oprávnění pro účely šetření v místě v rámci dávek státní sociální podpory

Příloha č. 3 – Vzor záznamu ze šetření

Obecně vyloženo tak, že okruh SPO je stanoven na principech vyživovací povinnosti, společného užívání bytu nebo společného hospodaření. Z okruhu SPO pro účely PnB lze vylučovat osoby, které by jinak byly ze zákona osobami společně posuzovanými, pokud byt déle než tři měsíce neužívají, i nadále podle ustanovení § 7 odst. 6 zákona o SSP.

Příklad č. 5

Paní Blanka, nar. 26.04.1985, rozvedená, uplatní jako nájemce bytu žádost o PnB. Do žádosti o PnB uvede, že s ní byt společně užívají její nezaopatřené děti (Aleš, nar. 12.2.2004 a Marie, nar. 14.3.2007). Otec dětí s rodinou nežije, děti byly svěřeny rozsudkem soudu do výchovy a výživy paní Blance, otec pravidelně měsíčně platí výživné na obě děti, paní Blanka si uplatňuje u zaměstnavatele daňové zvýhodnění na obě děti.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM (ve spojení s ustanovením § 7 odst. 3 písm. a) zákona o SSP) budou v okruhu SPO: Blanka, Aleš a Marie.

Příklad č. 6

Paní Alena, nar. 22.05.1988, jako spolumajitelka bytu, v rozvodovém řízení, uplatní žádost o PnB. Do žádosti o PnB uvede, že s ní byt společně užívá syn Pavel, nar. 25.6.2007. Otec Pavla, Jan, nar. 05.01.1986, s rodinou nežije, ale pravidelně měsíčně platí výživné. Paní Alena orgánu státní sociální podpory do protokolu o ústním jednání prohlásí, že Jan s nimi nebydlí déle než tři měsíce.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM budou v okruhu SPO: Alena, Pavel a Jan. Zaměstnanci orgánu státní sociální podpory však v souladu s ustanovením § 7 odst. 6 zákona o SSP mohou otce Jana vyloučit z okruhu SPO. Pro ověření, že Jan s Alenou a Pavlem předmětný byt neužívá, může orgán státní sociální podpory v souladu s ustanovením § 65 odst. 3 učinit šetření v místě.

Příklad č. 7

Paní Marie, nar. 22.05.1954, si uplatní žádost o PnB. Na byt má uzavřenou nájemní smlouvu. Do žádosti o PnB uvede svého manžela Josefa, nar. 23.08.1951 a jejich zletilou vnučku Izabelu, nar. 16.06.1999, která ve městě studuje VŠ a přes týden bydlí u prarodičů, aby nemusela být na koleji. Izabela se na víkendy vrací domů k rodičům.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) ZŽEM budou v okruhu SPO: Marie a Josef.

Izabela nebude společně posuzovanou osobou v žádosti o PnB paní Marie. Je dítětem, které se z důvodu soustavné přípravy na budoucí povolání zdržuje mimo byt, který užívá k bydlení.

Příklad č. 8

Paní Kamila, nar. 09.08.1953, si uplatní žádost o PnB na základě vlastnictví rodinného domu. Do žádosti o PnB uvede svého manžela Františka, nar. 06.07.1950 a jejich zletilou vnučku Janu, nar. 15.04.1999, která studuje VŠ. Jana je oboustranný sirotek. Pobírá sirotčí důchod a se svými prarodiči žije a hospodaří, neboť jim byla svěřena v době nezletilosti do péče.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) ZŽEM budou v okruhu SPO: Kamila, František a Jana.

Příklad č. 9

Paní Viola, nar. 13.03.1977, rozvedená, užívá byt na základě nájemní smlouvy. Paní Viola uplatní žádost o PnB. Do žádosti o PnB uvede, že s ní byt společně užívají syn Vladimír, nar. 24.12.2000, studující VŠ v místě bydliště a syn Lukáš, nar. 13.05.2002, který je na střední škole. Děti jí byly před dosažením zletilosti svěřeny do péče. Žadatelka do protokolu o ústním jednání uvedla, že s nimi společnou domácnost užívá i její bývalý manžel Petr, nar. 03.10.1975, který je zároveň otcem nezaopatřených dětí. Současně paní Viola do protokolu o ústním jednání prohlásí, že její bývalý manžel s nimi užívá byt a hospodaří.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) ZŽEM budou v okruhu SPO: Viola, Vladimír, Lukáš a Petr.

Příklad č. 10

Ve velkém rodinném domě s 1 bytovou jednotkou bydlí 3 generace rodiny. Vlastníkem domu je paní Marta, nar. 20.05.1970, která žádá o PnB a uhrazuje všechny náklady na bydlení. Paní Marta má rozhodnutím soudu svěřenou do péče svou vnučku Marii, nar. 13.07.2019, která je dcerou paní Hany. Paní Marta má dvě dcery Hanu a Janu. Hana, nar. 25.02.1990, která žije v rodinném domě se svou matkou Martou, má v péči 3 děti – Oldřicha, nar. 03.06.2011, Viléma 01.02.2015 a Josefínu, nar. 11.11.2016, na které od biologických otců dostává soudem stanovené výživné. Dcera Jana je umístěná v diagnostickém ústavu na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

Orgán státní sociální podpory musí vytvořit okruh SPO okolo žadatele, tj. okolo paní Marty. Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o SSP ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) zákona o SSP do okruhu SPO spadá paní Marta a její vnučka Marie a dále, do okruhu SPO patří i dcera Hana se svými třemi dětmi, ve spojení s ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) ZŽEM. Orgán státní sociální podpory v souladu s ustanovením § 7 odst. 4 zákona o SSP do okruhu nezahrnul dceru Janu, která je v plném přímém zaopatření v diagnostickém ústavu.

Příklad č. 11

Ve velkém rodinném domě se 2 bytovými jednotkami bydlí 3 generace rodiny. Vlastníky domu jsou paní Marta, nar. 21.05.1970 a paní Hana 27.01.1989, každá z jedné poloviny. Náklady na bydlení platí poměrnou částí podle počtu členů v domácnosti. Oba vlastníci si podají svou žádost o PnB. Paní Marta má svěřenou

svou vnučku Marii, nar. 02.09.2019 rozsudkem soudu do výchovy a výživy. Paní Marta má ještě jedno nezletilé nezaopatřené dítě (17 let), které je však umístěné v diagnostickém ústavu na základě rozhodnutí příslušného orgánu. Marta a Marie obývají spolu jednu bytovou jednotku. Paní Hana, má v péči 3 děti - Oldřicha, nar. 07.07.2011, Viléma, nar. 01.03.2015 a Josefínu, nar. 12. 12. 2016. Hana žije s druhem Pavlem, nar. 13.11.1987, který není otcem dětí. Rodina paní Hany obývá druhou bytovou jednotku.

Orgán státní sociální podpory musí vytvořit okruh SPO okolo prvního žadatele, tj. okolo paní Marty. Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) věta za středníkem zákona o SSP do okruhu SPO spadá paní Marta a její vnučka Marie. Orgán státní sociální podpory v souladu s ustanovením § 7 odst. 4 zákona o SSP do okruhu nezahrnul druhé dítě, které je v diagnostickém ústavu. Dále orgán státní sociální podpory vytvoří okruh SPO okolo druhého žadatele, tj. okolo paní Hany. Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM, ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) zákona o SSP (druh a družka v situaci, kdy jsou v rodině nezaopatřené děti, jsou považováni za rodiče) budou v okruhu SPO: Hana, Oldřich, Vilém, Josefína a Pavel.

Příklad č. 12

Sourozenci obývají byt 2+1, který nabyli rovným dílem v dědickém řízení po svých rodičích. Oba jsou zletilí, Jan studuje vysokou školu, pobírá sirotčí důchod. Veronika chodí do práce. Jan požádal o PnB jako jeden z vlastníků. Oba uhrazují společně náklady na své potřeby.

Orgán státní sociální podpory musí vytvořit okruh SPO okolo žadatele, tj. okolo Jana. Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) ZŽEM budou v okruhu SPO: Jan a Veronika.

Příklad č. 13

Paní Alena, nar. 09.08.1980, vdaná, požádá o PnB. Bydlí v nájemní formě bydlení v rodinném domě. V rodinném domě je 1 bytová jednotka. V rodinném domě bydlí spolu s manželem Petrem, nar. 07.05.1985 a nezletilou dcerou Annou, nar. 02.10.2004. Dále s nimi bydlí otec pana Petra, který prohlašuje, že s nimi společně trvale nežije a nehradí náklady na své potřeby.

Orgán státní sociální podpory musí vytvořit okruh SPO okolo žadatele, tj. okolo paní Aleny. Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM budou v okruhu SPO: Alena, Petr a Anna. Otec Petra do okruhu SPO není zahrnut, neboť pan Petr je společně posuzován se svou manželkou Alenou (§ 4 odst. 1 písm. c) ZŽEM).

Příklad č. 14

Paní Kateřina, nar. 10.11.1960, vdova, požádá o PnB. Je vlastníkem rodinného domu s jednou bytovou jednotkou. V rodinném domě dále bydlí její dcera Jana, nar. 03.10.1983 se svým manželem Petrem, nar. 3. 3. 1981 a dcerou Natálií, 23.06.2014 a dcerou Annou, nar. 15.05.2016. Všechny náklady na bydlení hradí dcera Jana.

Orgán státní sociální podpory musí vytvořit okruh SPO okolo žadatele, tj. okolo paní Kateřiny. V rámci hodnocení okruhů SPO lze vytvořit dva okruhy SPO. První okruh SPO: paní Kateřina a druhý okruh SPO: Jana, Petr, Natálie a Anna. Vzhledem k tomu, že dcera paní Kateřiny, Jana, je ve vztahu k paní Kateřině osobou uvedenou v ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) a je společně posuzována s manželem, nemůže být společně posuzována se svojí matkou, paní Kateřinou.

Pro nárok na PnB bude posuzována sama paní Kateřina jakožto vlastník bytu. Vzhledem k tomu, že pro stanovení nároku na dávku započítáváme náklady na bydlení hrazené vlastníkem bytu, nájemcem či společně posuzovanou osobou dle § 25 odst. 3 zákona o SSP, náklady uhrazené dcerou Janou nebudou zahrnuty do nákladů započítatelných pro stanovení nároku na dávku.

Příklad č. 15

Paní Kateřina, nar. 17.04.1990, svobodná, požádá o PnB. Je nájemcem bytu. V bytě bydlí se svou dcerou Karolínou, nar. 05.09.2015. Karolína má otce uvedeného v rodném listu. Paní Kateřina do protokolu o ústním jednání dne 30.6.2020 uvedla, že s otcem dítěte nežije. Doložila evidenční list, ve kterém je uvedeno, že je již více než tři měsíce odhlášený ze služeb spojených s užíváním bytu. Podala také návrh na svěřeni dítěte do své péče. Otec Karolíny zatím neplatí žádné výživné, je v evidenci Úřadu práce ČR.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) ZŽEM patří do okruhu SPO: Kateřina, Karolína a její otec. Protože paní Kateřina prokazatelně doložila, že otec Karolíny byt více než tři měsíce neužívá, orgán státní sociální podpory může otce Karolíny v souladu s ustanovením § 7 odst. 6 zákona o SSP vyloučit z okruhu SPO. O vyloučení otce Karolíny bude vydáno rozhodnutí.

Šetření v místě - Cílem šetření v místě je zejména ověření rozhodných skutečností uvedených žadatelem a společně posuzovanými osobami při podání žádosti o PnB. **Zaměřuje se zejména na stanovení okruhu SPO, tj. určení společného soužití, užívání bytu, hrazení nákladů na bydlení a hrazení společných potřeb.** Změní-li se skutečnosti v průběhu pobírání PnB; zejména změna okruhu SPO, lze provádět šetření v průběhu pobírání dávky. Za rozhodné skutečnosti považujeme skutečnosti vyplývající z § 4 ZŽEM ve spojení s ustanovením § 7 zákona o SSP, tzn. rodinné vazby a faktické užívání bytu.

Příklad č. 16

Osoba uplatní žádost o PnB. Orgán státní sociální podpory při vyřizování žádosti vyhodnotí, že je nutné u osoby vykonat šetření v místě s cílem prověření okruhu SPO. Z uvedeného důvodu v místě bydliště osoby uskuteční neohlášené šetření v místě. Pokud zaměstnanec státní sociální podpory osobu při neohlášeném šetření nezastihl, vypraví osobě v souladu s ustanovením § 61 odst. 2 zákona o SSP písemnou výzvu, ve které uvede konkrétní datum uskutečnění šetření v místě. Pokud po písemném oznámení termínu šetření nebude osoba zastížena, bude dávka z důvodu nesplnění výzvy dle ustanovení § 61 odst. 2 zákona o SSP ve spojení s ustanovením § 65 odst. 3 zákona o SSP nepřiznána/odejmuta, neboť

nebylo možné ověřit skutečný stav věci (ustanovení § 3 správního řádu), tj. nebylo možné určit okruh SPO.

O změnu termínu může účastník řízení požádat písemně, – e-mailem, dopisem, záznamem do spisu při osobní návštěvě apod.

Orgán státní sociální podpory se při rozhodování řídí ustanovením § 61 odst. 2 zákona o SSP ve spojení s ustanovením § 69 odst. 1 písm. a) nebo písm. b) zákona o SSP. (Orgán státní sociální podpory bere vždy v potaz, o jakou situaci se jedná a použije tak vhodné zákonné ustanovení).

Příklad č. 17

Osoba uplatní žádost o PnB. Orgán státní sociální podpory při vyřizování žádosti uzavře, že je nutné u osoby vykonat šetření v místě s cílem prověření okruhu SPO. Vzhledem k tomu, že orgán státní sociální podpory osobu při neohlášeném šetření nezastihl, vypraví osobě v souladu s ustanovením § 61 odst. 2 zákona o SSP písemnou výzvu, ve které uvede konkrétní datum uskutečnění šetření v místě. Písemná výzva byla osobě řádně doručena. Orgán státní sociální podpory uskuteční šetření v místě v den, který byl osobě sdělen v písemné výzvě. Osoba v místě svého bydliště byla zastížena, avšak nedala orgánu státní sociální podpory souhlas se vstupem do obydli. Osoba byla poučena o následcích nesouhlasu se vstupem do obydli.

Orgán státní sociální podpory v souladu s ustanovením § 65 odst. 3 zákona o SSP PnB nepřizná, neboť nebylo možné ověřit skutečný stav věci (ustanovení § 3 správního řádu), tj. nebylo možné určit okruh SPO.

Orgán státní sociální podpory se při rozhodování řídí ustanovením § 65 odst. 3 zákona o SSP ve spojení s ustanovením § 69 odst. 1 písm. a) nebo písm. b) zákona o SSP. (Orgán státní sociální podpory bere vždy v potaz, o jakou situaci se jedná a použije tak vhodné zákonné ustanovení)

Příloha č. 2 – Vzor zvláštního oprávnění pro účely šetření v rámci dávek státní sociální podpory

 <p>Úřad práce České republiky Krajská pobočka v doplň adresa</p> <p>Úřad práce ČR</p> <p>Titul, Jméno příjmení Pracovní pozice</p> <p>Osobní číslo: doplň číslo</p> <p>Č. oprávnění / datum vydání xxxxx / dd.mm.rrrr</p> <p>Razítko, podpis</p>	<p>Zvláštní oprávnění dle § 65 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, dle § 63 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, dle § 33 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, dle § 29 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Držitel tohoto zvláštního oprávnění je na základě souhlasu žadatele o dávku, příjemce dávky a osob společně posuzovaných, oprávněn v souvislosti s plněním úkolů dle výše uvedených zákonů vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, za účelem provedení šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky. Toto oprávnění je platné pouze při současném předložení služebního průkazu držitele.</p>
---	---

Příloha č. 3 – Vzor záznamu ze šetření

Úřad práce ČR – krajská pobočka v xxxxxxxxxxxxxxxx
Kontaktní pracoviště xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Žadatel o dávku PnB, příjemce PnB nebo osoba společně posuzovaná **dal/a souhlas - nedal/a souhlas** se vstupem do obydlí za účelem provedení šetření v místě dle § 65 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů,

Jméno: _____ Příjmení: _____
dne: _____ Podpis: _____

Záznam ze šetření v místě

k PnB, č. j. (vygenerovat automaticky)

žádost uplatněna od (vygenerovat automaticky)

podaná dne (vygenerovat automaticky)

za účelem zjištění podmínek nároku na dávku PnB a jeho výši dle § 65 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Záznam ze šetření v místě je součástí spisové dokumentace.

A. Záznam ze šetření byl sepsán dne _____.____.20____, v _____,____ hod., na adrese: _____

B. Osobní údaje žadatele/příjemce dávky:

Jméno a příjmení: (vygenerovat automaticky)

datum narození: (vygenerovat automaticky)

Trvalé bydliště: (vygenerovat automaticky)

Skutečné bydliště: (vygenerovat automaticky)

Korespondenční adresa: (vygenerovat automaticky)

Telefon: (vygenerovat automaticky)

e-mail: (vygenerovat automaticky)

datová schránka:

(vygenerovat automaticky)

C. Adresa bytu, na který je uplatňován nárok na PnB:

(vygenerovat automaticky)

D. Vztah žadatele k bytu (vygenerovat automaticky):

- nájemce
- člen družstva
- vlastník

manžel/manželka je vlastník bytu

E. Lokace bytu:

Typ domu:

Číslo bytu:

Patro:

F. Údaje o dalších osobách uvedených v žádosti o PnB:

	osoba	vztah k žadateli	společné hrazení nákladů	Společné užívání bytu
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

G. Poznámky:

H. Šetření v místě u PnB provedeno se závěrem:

- Vše v pořádku
- Zjištěny pochybnosti

Šetření neumožněno – nedal souhlas se vstupem do obydlí

Klient nezastižen

I. Sepsání záznamu ukončeno ____ . ____ . 20 ____, v hod: ____, ____,

J. Záznam si všichni zúčastnění přečetli a prohlásili, že proti obsahu nemají námitek, což stvrzují svými podpisy.

Podpis zaměstnance orgánu státní sociální podpory: _____

Podpis žadatele/příjemce/společně posuzované osoby: _____

Podpis opatrovníka, zmocněnce, či jiné osoby: _____

Podpisy ostatních přítomných: _____

K. Záznam si všichni zúčastnění přečetli a prohlásili, že proti obsahu mají námitek. Námítky žadatele/příjemce/společně posuzované osoby/opatrovníka/zmocněnce jsou:

Podpis zaměstnance orgánu státní sociální podpory: _____

Podpis žadatele/příjemce/společně posuzované osoby: _____

Podpis opatrovníka, zmocněnce, či jiné osoby: _____

Podpisy ostatních přítomných: _____